

Lietuviais esame
mes, gime,
Lietuviais turime
ir būti!

Nr. 2. (2516)
5 d. VASARIS
1971 m.

IŠEIVIŲ DRAUGAS

Skotijos Lietuviu
Laikrasis
EINA NUO 1914 METU

Red. ir Admin. Adresas:
1 CALDER RD., BELLSHILL
LANARKSHIRE, SCOTLAND.

Kaina 6 penai

B. Brazdžionis.

TIK PO AUDROS.

Tik po audros vėl šviečia saulė,
Tik po audros graži ateis
Diena į sutreptą pasaulį
Po ruškaną dangaus skliautais.

Vargų ir skausmo purvą juoda
Upeliai sraunus nusineš,
Ir vėl regėsi balto sodo
Žiedų kekes sidabrines...

Tik po audros vėl auštos pušys
Žalias pa lingai galvas kels,
Ir jaunas uosis nepalužęs
Siautimui vėtrų nesimels.

Nepuls, kaip nendrė silpnabudė,
Galiunai girių ažuolai—
Viršunės jų kalbės kaip nudien
Kovot ar žut tu privalai.

Tik po audros laisva krutinė
Laisvai kaip paukštis sualsuos,
Tik po audros ir tu, tėvynė,
Išėisi kurt dienos šviesios.

16 Vasario.

Netoli tos istorinės vietos, kur pagal seną padavimą Lietuvos karalius Gediminas sapnavęs Geležinį Vilką a. buvo paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymo aktas. Tai įvyko 1918 vasario 16 vakare Lietuvių Komiteto patalpose. Lietuvių Komiteto sekretorius kun. Povilas Dogelis, rašo savo Prisiminimuose: "Tarybos nariai prašė manęs plunksnų pasirašyti Nepriklausomybės aktą. Tos plunksnos buvo ilgai mano laikomos didelį pagarbą. Bolševikams užėjus ir mane suarėštavus, dingo ir istoriškos plunksnos".

Kai Lietuvos Tarybos nariai 1918 vasario 16 skelbė Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymą, Lietuvą dar valdė vokiečiai. Jie visai trukdė, kad Lietuva nebutų paskelbta nepriklausoma. Vilniuje lietuvių leidžiamą laikraštį, kuriame buvo atspausdas Vasario 16 aktas, vokiečiai

konfiskavo. Tada buvo atspausdintas dideliu raidem atskiram lape ir plačiai paskleistas visoje Lietuvoje. Vokiečiai pyko, bet nedrįso suimti Lietuvos Tarybos narių, kad nesukeltų visuomenės subruzdimo. Netrukus tapo žinia, kad Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, pasklido ir užsienyje.

Dabar Lietuvai vėl uždėti svetimi pančiai rusų bolševikų pančiai. Tikime kad ateina galas šiai vergijai. Atgavo laisvę daugybė Afrikos ir Azijos tautų. Pavergtos Europos tautos taigi ir Lietuva, turi atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Minėdami šiemet sukaktį, kai buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė, turkime vilties ir melskime, turkime vilties ir melskime Dievą, prašydami pagalbos teisingoje lietuvių tautos kovoje už savo laisvę.

Nenurimsim Mes be Laisves!

Vasario 16 sujungia visus lietuvius. Vasario 16 yra simbolis lietuvių tautos laisvės troškimo. yra apvainikavimas ilgų, sunkių ir kruvinių kovų už teisę niekieno nevaržomai ramai gyventi ir kurti. Todėl ir šian dien, nors Lietuva yra ir vėl svetimų jų pavergta ir kankinama, nors neturime nepriklausomo gyvenimo, mes iškilmingai minime tą dieną, nes ji kartu mums reiškia ir pareigojimą dėti visas pastangas, kad Vasario 16 pasikartotų kad Lietuva užimtų jai prideramą vietą laisvųjų tautų tarpe.

Mes matėme praeityje ir matome šių dienų pasaulyje, kad visos tautos stengiasi sukurti ir savo valstybę. Valstybė yra aukščiausia organizacinė forma, kokią tauta gali pasiekti. Tik sukurdama valstybę, tauta gali pilnai save išreikšti, gali pilnai sužibėti savo kultūriniais laimėjimais. Be valstybės tautos dažnai miršta. To-

dėl ir mūsų pastangos atgauti nepriklausoma valstybę yra dedamos pirmoji eileje ne todėl, kad ten pagerinus gerbuvį, atgavus ar įsigijus kokias nors gėvas vietas, bet todėl, kad mes matome, jog lietuvių tautos pajėgumas ilgai nei tegalės išsilaikyti tik savoje valstybeje.

Nekarta lietuvių išvermė buvo bandomi kalaviu, botago smugiais ir nelaisves pančiais. Nekarta širdį slopejo netekus gimtojo žodžio, sunaus savanorio ar laisvo rytojaus į visą tai lietuvis atsakė ryžtinga kova už geresnę ateitį. Ir šiandien mes, minėdami Vasario 16, neaimanuojamė, neverkiame ir nedejuojame, bet susistame bei pasiryžtame ir ateityje dirbti savo tautos gerovei, Lietuvos laisvei atgauti.

Lietuvių tauta krašte ir išėivijoje mini Vasario Šešioliktąją visa rimtim, pasiryžimu ir tvirta valia tęsti kovą už nepriklausomą Lietuvą ir už savo prigimtine ir už savo prigimtine ir žmoniška teisę būti laisva bet kuriose pakitejusiose sąlygose.

Tegu tvirtas pasiryžimas ir valia Lietuvą išlaisvinti lydi kiekvieno lietuvių pastangas ir darbus per šį sunkų tautai laikmetį.

Tegu meilė Lietuvai didina kiekvieno lietuvių ryžtą aukotis ir aukoti didžiajam tautos tikslui.

Visi kaip vienas siekim—laisvės Lietuvai!

IŠ. DR. PRANEŠIMAS.

Spausdinant šį Iš. Draugo numerį, visoje Britanijoje, vyketa pašto darbininkų streikas nera žinios kada jis baigsis. Prašome skaitytojus atleisti jei gausite Iš. Draugą paveluotai. Sekančio Iš. Draugo atskiro Numerio kaina bus jau naujais penais, kadangi svaros sistema keičiasi nuo 15 Vasario. Atskiras Nr. bus 3 nauji penai.

KAS GIRDETI

UGANDA yra Afrikos juodųjų valstybė. Jos prezidentas Obote buvo nuvykęs į Singapūrą, kur britų Bendorū menės valstybių vadai buvo susiėvė konferencijai. Jam nesant namie kariuomenė padarė valdžios perversmą. Obote paskelbtas iš prezidento pareigų pašalintas. Generolas Amin paskelbtas naujų prezidentu. Jis pažadėjo prarasti netolimoje ateityje laisvą parlamentą rinkimus.

MOZAMBIKE (Afrikos šalis) po audringų liūčių patvino upės tūkstančiai gyvulių prigerė, sunaikinta daug derliaus. Žuvo daug šimtų žmonių, daug tūkstančių pasiliko be pastogės. Milžiniškos plotai vandens užlieti. Tokios nelaimės Afrikos žmonėms neprisimena.

NELAIMĖS ORE Kad susiduria automobilai gatvėje nesistebiname todėl kad jų labai daug, o gatvės siauros. Bet ir oro erdvese pasitaiko nelaimių. Štai, neseniai du kaip lėktuvai susidūrė ore ir 4 lakunai žuvo. O po dviejų dienų du keleiviniai.

bet tušti, lėktuvai susidūrė ore. Šiuo kartu tik mašinos sunaikintos, lakunai išsigelbėjo. Abi šios nelaimės atsitiko D. Britanijoje.

VIETNAME ginklai nepaliauja veikę. Išrodo kad komunistai neatsako nuo savo tikslo užimti pietinį Vietnamą. Karas ten gali tęstis dar daug metų, nes komunistai vartoja partizaninį karo būdą. Šaly kur daug miškų ir kalnų lengva veikti nedideliams partizanų būriams. O ginklų jiems pristato rusai ir kiniečiai.

LENKIJA sukretė rimtas nerimas prieš pat Kalėdas. Vyriausybė pakėlė kainas daugeliui dalykų, galios darbo žmogui pasiliko tos pačios Baltijos pajūrio miestuose Ščecin, Gdansk, Gdynia. Slupsk fabrikų darbininkai pradėjo streikuoti ir demonstruoti šaukdami: duokit duonos, mes badaujame. Policija demonstrantus ėmė žiauriai blaškyti. Tuomet ir demonstrantai ėmė vartoti plytas akmenis ir lazdas, užpildinėjo ir degino komunistų partijos įstaigas šaukdami šalin raudonieji buržuajai! Buvo pašaukta kariuomenė su tankais ir kuli-

kosvaidžiais, Žuvo gal pora šimtų darbininkų, daug buvo sužeistų.

Šios riaušės parodė, kad komunistų partija prarado darbo žmonių pasitikėjimą. Darbininkai buvo žiauriai suvaldyti, bet jų protestas atnešė rimtų permainų. Lenkijos komunistų partijos vyriausia galva Gomulka pasitraukė. Pasitraukė ir premjeras Cyrankiewicz. Valdžios prieky atsistojo Gierek ir Jaroszewicz, kurie pasiskubino susitikti su streikavusių darbininkų vadais ir klausėsi jų priekaištų ir skundų. Naujoji vyriausybė pažadėjus rimtų reformų.

LIETUVIAI VISUR

VOKIETIJA.

Čia veikia lietuvių 16 vasario gimnazija Tai svarbus lietuvių bendrabučio. Šiai gimnazijai reikia naujo bendrabučio. Vokietijos vyriausybė duoda trečdaliu statybai lėšų, o lietuviai patys turi sudėti vieną likusį trečdalį. Lietuviams skirtas trečdalis sudaro 130 tūkstančių dolerių. Jie reikia rinkti per trejus metus. Laisvojo pasaulio lietuviai visur užsimoję patęti bendrabučio statybą.

VĒLIAVA—IŠTIKIMYBES SIMBOLIS

Senovėje vėliavas nešė į mūšį, o ju netekus buvo laikoma kova pralaimėta. Kariuomenės pulkai turi savo vėliavas. Taigi vėliava yra emblematis zenklas.

Šiandiena vėliavas turi valstybes, organizacijos, sąjungos ir t. t. Vėliavos dažniausiai yra keliamos aukštai plevesuoti. Dideliu švenčių progomis jos nešamos eisenoje ir paradeduose. Jos siunčiamos atstovauti į iškilmingus posėdžius, seimus, tautines šventes, sąskrydžius, stovyklas ir t. t. Jos iškabinamos plevesuoti valstybes, tautos švenčių dienomis. Mažo formato vėliavės segamos įvairiomis progomis prie krutinių.

Valstybei netekti vėliavos reiskia netekti nepriklausomybes. Musu tevyneje Lietuvoje yra šūdrausta trispalvei plevesuoti, tai ir parodo, kad ten laisvės ir nepriklausomybes lietuviai neturi.

Taigi vėliava yra simbolis. Vėli-

vos naudojamos priesaikoms atlikti—kariuomenėje, skautai duodami įžodį ir kitu organizacijų priesaikai. Priesaikę, bučiuodami vėliavą pažada butjai ištikimi. Jos yra ištikimybės ir pažado tęsejimo simbolis.

Kas negerbia savo vėliavos tas nera garbingas. Kas niekina valstybes vėliava tas nera vertas gero piliečio vardo.

Liet. Nepriklausomybes Svente.

D. Britanijos Lietuvių Bendrabučio krašto Valdyba rengia minėjimą Vasario mėn. 13 dieną 7.30 val. vak. Londono Sporto ir Socialinio klubo Saleje 345 A. Victoria Park Road, London E. 9.

Programoje dalyvauja visos Londona lietuviškos menesinės pajegos—S. Kasparas.

Sv. KAZIMIERO DRAUGIJOS Suvaziavimas.

Šv. Kazimiero Parapijos draugijos metinis suvaziavimas įvyks 14 d. Kovo mėnesį. Mossend Lietuvių Institutute po pamaldų.

Kviečiame delegatus iš įvairių kolonijų, po viena nuo 5 narių Valdyba.

Susirinkimai.

Metinis Bellshill Lietuvių Instituto Sales nariu Susirinkimas ir moketis bus 14 d. Vasario sekmadienį 3 val. tuo po pamaldų. Prašome visus narius dalyvauti.

Liet. Inst. Valdyba.

Bellshill L.K. Moterų D—jos Metinis Susirinkimas bus 28 d. Vasario Sekmadienį 3 val. Liet. Inst. Saleje Prašome visas nares atvykti.

D—jos Valdyba.

PARAMA IS. DRAUGUI

Mrs. Krasauskiene Crg.	1 sv.
Mrs. Vasiliauskiene Gls.	10 šil.
Mr. Kasparas Lond.	10 šil.
Mr. P. Krugžda Bell.	5 šil.
Mr. S. Gabalis Gls.	10 šil.

Labai Ačiu Adm.

S K O T I J O J

P A M A L D O S

COATBRIDGE, 30 sausio 4 val. išpažintis.

MOSSEND, 14 vasario 2 val. pamaldos. Išpažintis prieš pamaldas.

GLASGOW, 21 vasario 2 val. pamaldos. Išpažintis prieš pamaldas.

CRAIGNEUK, 27 vasario 5 val. išpažintis.

BURNBANK, 27 vasario 6 val. išpažintis.

Mieli Tautiečiai

Prieš 53 metus Lietuva pasiskelbė laisva nepriklausoma valstybe. Laisva tautai yra didžiausia vertybė lygiai kaip sveikata žmogui, Jau čiu užtenka geros pievos žolės arkliui — avižų. Daugiau jie nieko netrokšta. Gi žmogui sotumas tik pradžia jo darbų ir užsimojimų. Ir tik laisvėje tauta sukuriu savitą kultūrą, visokeriopai išaugina gerovę. Lietuviai visada brangino laisvę ir ją gynė nuo kryžiuočių, totorių, lenkų, gudų, rusų. 16 vasario per amžius skelbė pasauliui Lietuvos pasiryžimą būti laisva šaliimi ji nenori nieko pavergti, bet nenori ir niekam vergauti. Vasario mėnesį melksimės už Lietuvą. Prašykime Viešpatį padėti mūsų mielai Tėvynei atgauti laisvę.

Prel. J. Gutauskas.

16 Vasario Glasgove

16 vasario bus iškilmingai minima Glasgove 21 sausio. Po pamaldų šv. Luko bažnyčioje Blaivybės salėje bus vaišės ir koncertas su kalbomis, dainomis, muzika.

Kviečiame tautiečius iš visur. Kaina tik 6 šil. įžangos. Visas minejimo pelnas skiriamas 16 vasario gimnazijos bendrabučio statybai paremti. Bus taipgi proga tam gražiam tikslui sudėti laisvą auką. Šiuo metu aukos bendrabučio statybai renkamos visur laisvajame pasauly. Tėvas A Bernotonis buvo net Amerikon nuvykęs tuo reikatu.

Blaivybės Valdyba.

Musu ligoniai.

Šlekaitis, Coatbridge, sunkiai sergą Coathill ligoninėj.

Šnektaitienė, Bellshill puolė, su sizeidė guli Cleland ligoninėj. Laba norėtų, kad ją atlankytų senos pažystamos.

Vievesienė. Craigneuk, visa mėnesį ją bronchitas kankina.

Kregždienė, Carfin, silpnų kojų nei į bažnyčią nepajėgia nueiti.

Gužauskienė, Glasgow, jau mėnuo kaip nesveikuoja.

Kedienė, Bellshill, visą žiemą slogos vargname

Abu Gustaičiai, Wishaw, visą mėnesį grumėsi su ligomis.

AUKOS ZALEZIEČIAMS.

10 Sv Šimkuvienė.

6 Sv Dambrauskaitė.

5 Sv. O Pričkienė.

Po 3 sv. Leskauskienė, Andruskevičienė, Žitkuvienė.

Po 2 sv. Zaleckienė, Andriušienė 1 sv-15 šil. Martišius.

Po 1 sv. Šimanskiene, Balsytis Žyliene, Morkunas, Galevičiene, Kukis Krasauskiene.

10 šil. Razas.

5 šil. Kedienė.

Uzuojautos.

Glasgovo Lietuvių Choras reiškia nuoširdžia užuojauta savo pirminkų Adolfui Vasiliauskui, Jo mamytėi, broliams ir visiems šeimos nariams netekus mylimo brolio ir sunaus.

Šv. Kazimiero Parapijos draugijos Centro Valdyba savo ir visų draugijos nariu vardu reiškia gilia užuojauta žmonai, sunams ir visiems šeimos nariams Juozo Žylos netiketa mirtimi. Prisimename jį kaip ilgametį Parapijos draugijos Centro Valdybos ištikimą kasininką, ir pirmininką. Liudime neteke uolaus, sąžiningo nario.

Valdyba.

A. A.

Musu mirusieji

CRAIGNEUK. Nusikele į amžnybę seniausia Craigneuk lietuve, su laukusį 93 metų. Marija Skaudvilienė Ji mirė Airdrie senelių prieglaudoj sausio 6 diena. Kol buvo tvirta ir pajėge vaikščioti neapleisdavo mūsų pa-

maldu ir susitikimams. Buvo ištikima šv. Kazimiero draugijos nare, pamald moteris, gera visų kaimyne. Lietuvių papročiai ir kalba jai buvo taip brangūs, kaip vanduo žuviai.

GLASGOW Law ligoninėj 27 sausio mirė Stasys Vasiliauskas. Vežys pakirto dailiai nuaugusį 60 metų vyrą. Smugis žmonai vaikams broliams, bet skaudžiausias smugis senai, paliepusiai jo motinai, kuriai nuširdžią už uotą siūnčia visi kaimynai ir prieteliai

GLASGOW. Netekome garbingo lietuvio, daug nusipelnusio veikėjo Juozas Žyła mirė 31 sausio. Pajuto krutinės skausmus, buvo skubiai nuvežtas ligonineu ir ten po keliolikos valandų mirė, širdies atakos užkluptas. Buvo 80 metų. Jis ypač gražiai pasidarbavo šv. Kazimiero draugijai nekarta budavo renkamas net į Centro Valybą kabinikus arba šiaip saunatiu. Buvo jis taipgi Blaivybes ir Sajungos narys, irgi išrinkamas atsakingoms pareigoms. Buvo blaivus, sąžiningas, taikingas, darbštus. Mielos jam buvo mūsų pamaldos, lietuviški pobuviai, susirinkimai, koncertai, lietuviškas visokis veikimas. Ypač Glasgovo lietuviai jo gailėsis ir nepamirš. Paliko žmoną našlę ir du sunus, kuriems pridera visų mūsų nuoširdi užuojauta.

Amžinąją laimę duok jiems Viešpatie

Pranesimai

Vas. 16 Minejimo Vakaras.

Rengiamas Bellshill Lietuvių Inst Saleje šeštadienį Vasario 20 d. Bus bendra arbatele, minejimas šv. Cecilijos choro dainos, vėliau šokiai iki 11 val.

Kviečiame tautiečius iš visur atsilankyti ir kartu prisiminti šią istorinę mūsų tautos dieną.

Labai prašome bilietus iš anksto pasirupinti iš anksto, juos platina Instituto valdyba ir nariai.

Kaina 8/- šil. Baras vietoje nuo 5,30 val.

